

PATENTNI SPIS BR. 4184.

Gjuro Kontak, trgovac, Zagreb.

Mašina za pravljenje bonbona.

Prijava od 14. jula 1925.

Važi od 1. decembra 1925.

Predmet je ovoga pronalaska mašina za pravljenje bonbona, koja prema dosadanjim izvedbama mašina sa sličnom svrhom pokazuje niz prednosti.

Kod nekih naime dosadanih izvedbi vruća bonbonska masa u još polukrutomu stanju biva poliskavana u medjuprostor između dvaju kovnih ili drvenih valjaka, koji se međusobno gotovo tangiraju, a rotiraju u protivnim smjerovima. Ti valjci imaju na svojim plaštevima urezane udubine zgodnoga oblika (n. pr. udubine su polukuglaste ili predstavljaju kakove kompliciranije ornamente). Bonbonska masa stisnuta od obih valjaka i povučena njihovom rotacijom tako, da mora prolaziti između valjaka, porazdijeli se kod toga prolaza tako, da poprimi oblik udubina, što su urezane na valjcima. Tako onda iz mašine izlaze bonboni oblika, koji odgovara spomenutim udubinama; n. pr. ako su na oba valjka urezane polukuglaste udubine (šupljine), te ako kod rotiranja valjka dodju polukuglaste šupljine jednoga valjka baš nasuprot polukuglastim šupljinama drugoga valjka, izlazit će iz mašine bonboni u obliku kuglica; slično kraj drugih oblika šupljina izlaze bonboni drugoga oblika. No ovim načinom izlaze kao produkt fabrikacije iz mašine bonboni formirani u pojedinačke komade.

Može međutim biti slučajeva, gdje se iz trgovačkih razloga, reklame ili boljega izgleda radi, želi fabricirati bonbone u serijama, takovima, da su bonboni iste serije međusobno povezani koncima u jedan niz, u jednu cjelinu; ili opet može

se želiti fabricirati serije bonbona takove, da su svi bonboni iste serije već kod izlaza iz mašine nataknuti na istomu drvenomu štapiću, na jednoj žici itd.

Tekove serije od po volji mnogo međusobno u niz povezanih bonbona kadra je praviti mašina, koja će se ovdje opisati. Od običnih mašina ona se bitno razlikuje tim, što je u svrhu omogućenja, da se kroz bonbone provuku konci, drveni štapići ili žice, i to već u stadiju nastajanja bonbona, t. j. dok je bonbonska masa još među valjcima mašine, morala biti u nekim djelovima bitno drukčije građena. Prva je osobitost naše mašine, da bonbonska masa dolazi u mašinu ne kao jedna cjelina, kao što je to kod običnih mašina, nego ona dolazi u mašinu skližući se preko dviju pločica, označenih na sl. 1. sa 1 i 1', dolazi dakle u dvije rastavljene pole, koje se istom među valjcima stoje u jedno. Da bi se bonboni, koji izlaze iz mašine, međusobno već prigodom stvaranja povezali koncem, prolazi kroz sredinu između obje pole bonbonske mase konac 2, koji se odmatava špule 3, radi sigurnijega provodjenja prolazi između valjčića 4, 4', koji mu reguliraju napetost, u gore konični provodnik 5, i onda u cijevčicu 6, te konačno među valjke mašine 9 i 9' (sl. 1 sl. 3.), na kojima su radi lakšega prolaza konca predviđeni žlijebovi 7 (sl. 3). Gotovi, na koncu nanizani bonboni izlaze iz mašine skližući se po pločici 11 na sl. 1. Kako na svakomu valjku imamo više redova udubina (šupljina) 8 (sl. 3.), koje formiraju

bonbone, to dakako svaki red treba po jedan konac, i izlazi iz mašine toliko serija (nizova), koliko ima konaca.

Konični provodnici 5 i cijevčice 6 od pojedinih niti montirani su jedan kraj drugoga sačinjavajući jedan zajednički „češalj“ 10, kakov je prikazan na slici 2. Cijevčice 6 su obično od mesinga (žute mjedi). Ako su udubine 8 na valjcima, kao što je na sl. 1. i 3 uzeto, polukuglaste izići će prema onomu, što je gore rečeno, bonboni u obliku kuglica, ali ovdje kod naše mašine bit će svaki red kuglica nanizani na jednomu koncu. (Sl. 1. prikazuje samo jedan primjer izvedbe same mašine, te se njom ne ograničujemo ni u kojemu pogledu obzirom na pojedinost konstrukcije).

Još je jedna osobitost naše mašine, da se ona gotovo bez promjene dađe upotrebiti za pravljenje šupljih bonbona, što takodjer može pobuditi interes kupca i povećati trgovačku prodju. Najme, ako mi u naše cijevčice na češlju 10 ne pružimo konce, nego uopće radimo bez konca, onda dakako u normalnomu položaju češlja ne bi imali nikakav drugi rezultat, nego da bi iz mašine izlazili bonboni u obliku kuglica, ali — kao kod obične mašine — nepovezani. No pomislimo da mi naš „češalj“ 10 tako duboko spustimo među valjke, da njegove cijevčice već svojim prisustvom u bonbonskoj masi proizvedu priječeći jednoliko priticanje bonbonske mase u prostor među valjke, niz od isto toliko šupljih pruga, koliko ima cijevčica u češlju. Takova šupljim prugama providjena masa, ako je češalj spušten dosta duboko, tako da do nji krajevi njegovih cijevčica dodju tik uz polukuglaste udubine 8 na valjcima, zadržat će svoje šupljine i prigodom svoga formiranja u bonbone; prema tomu će kao posljedica svega toga kod bonbona formiranih među valjcima ostati šupljine u samim bonbonama; mašina će producirati šuplje bonbone.

U tomu posljednjemu slučaju mogle bi umjesto cijevčica na češlju biti u masivni kovni štapići (ili štapići od kojega drugog materijala), i to većega ili manjega promjera već prema veličini šupljina, koje se žele proizvesti.

Tako naša mašina kod visokoga češlja i uz uporabu konaca može davati nizove na koncu nanizanih bonbona, a kod dubokoga češlja i bez konca šuplje bonbone. Očita je stvar, da bismo umjesto na koncu nanizanih bonbona istom mašinom mogli fabricirati nizove bonbona nizane na drvenim šipkicama ili na žici, ako bi samo puštili, da umjesto konca kroz cijevčice

češlja 10 prolaze drvene šipkice odnosno žice zgodne debljine. U slučaju bonbona nanizanih na drvenim šipkama trebalo bi dakako pločicu 11 na sl. 1. položiti više vertikalno, da se drvena šipka kod izlaza iz mašine ne treba jako svijati.

Kod gore opisane izvedbe mašine se, s razloga, da bi se u bonbone lakše utisnuo konac, šipka, žica i t. d., odnosno proizvela u njima šupljina, bonbonska masa dovodi među valjke preko dviju pločica 1 i 1', masa dolazi dakle u mašinu u dvije pole. No lako je realizirati i takovu izvedbu mašine, kod koje je dovoljno, da se u mašinu pušta tek jedna jedina masa. U tu svrhu treba samo češlju 10 (sl. 2.) dati drukčiju konstrukciju, kao na sl. 4. (češalj 10'). Naime pošto u tomu slučaju bonbonska masa mora da ide u mašinu preko hrbta češlja (na sl. 4. označeno sa 12), t.j. „iznad češlja“, to onda tamo nema prostora za ulaz konaca, pa se u tomu slučaju konci moraju dovoditi u češalj sa strane (vidi na sl. 4. po četiri konična provodnika 5 s lijeve i s desne strane češlja), i tada treba zgodnim provođenjem konce tako dalje voditi kroz — u ovom slučaju svinute — cijevi 6', da iz cijevčica idu van baš jednako kao i u prvoj izvedbi. Bonbonska masa se onda automatski na oštrici hrbta 12 češlja 10' dijeli u dvoje, te ide s jedne i druge strane češlja prema valjcima 9 i 9', prima u sebe kao i prije iz češlja konce, žice i t. d., odnosno kod duboko spuštenoga češlja dobiva šupljine, tako da iz mašine izlaze kao i prije nanizani, odnosno šupljí bonboni.

Konačno je moguća i jedna treća izvedba mašine, kod koje umjesto šupljih bonbona izlaze iz mašine cijele cijevi od bonbonske mase. U tu svrhu češalj može imati istu konstrukciju kao i kod prve izvedbe, i dolazi jednako duboko kao kad se želi praviti šuplje bonbone, samo je sada konstrukcija valjaka 9 i 9' drukčija. Naime onda na svakom valjku nemamo više udubine 8 nego niz neprekidnih žlijebova 13 (slika 5), koji idu okolo naokolo valjaka, tako da je svaki valjak rotaciono tijelo. Onda duboko spuštenu češalj izazove u bonbonskoj masi šupljine, a neprekidni žlijebovi formiraju ovakovu masu u neprekidne šuplje cijevi, tim više šuplje čim su cevčice češlja šire. Ako su žlijebovi vrlo veliki, a cijevčice češlja vrlo široke, mogu tako izaći cijevi vrlo velikoga promjera, a ako na žlijebovima 13 urežemo još razne šare, izlazit će cijevi s ornamentima na površini. Ovakove cijevi između ostaloga mogu služiti izvršno i kao ishodište za pravljenje čaša i vrčica

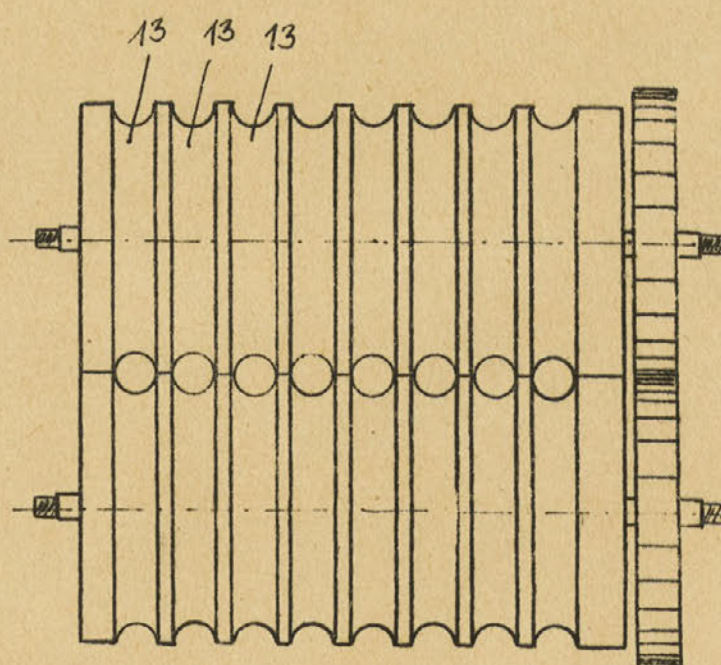
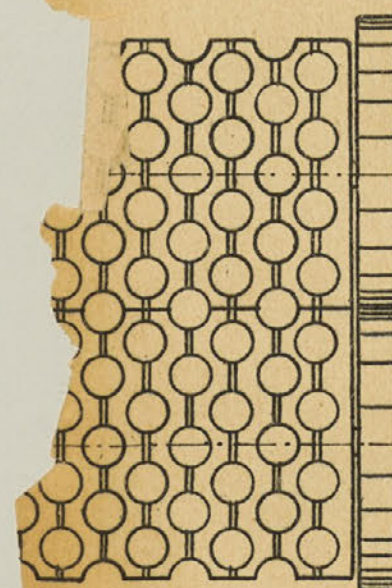
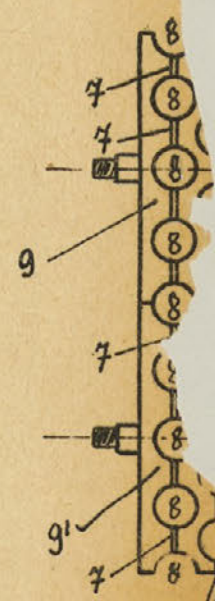
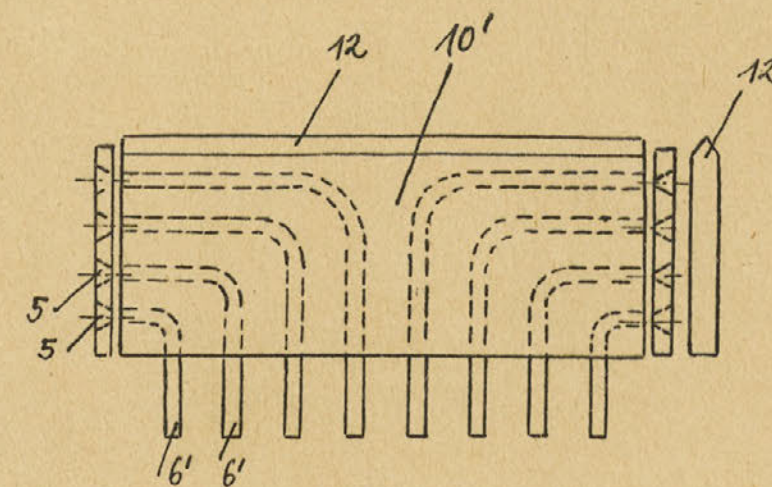
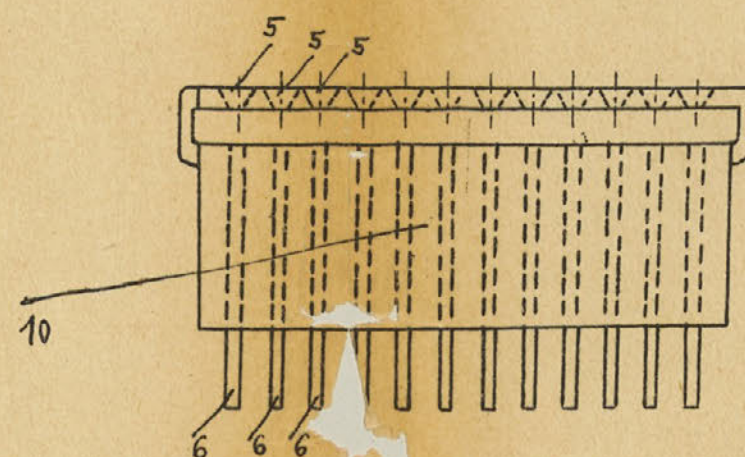
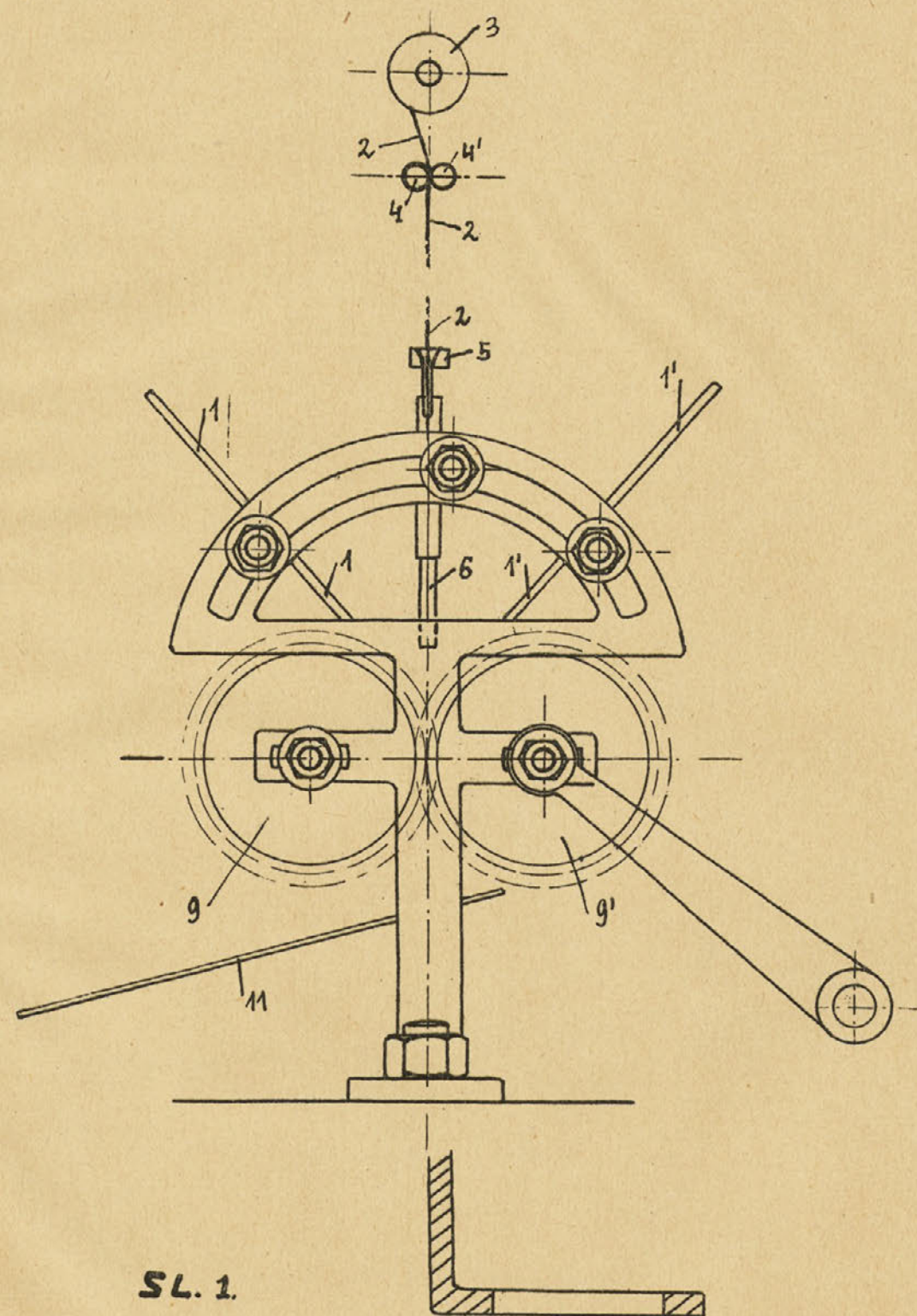
s ornamentima iz bonbonske mase, te sličnih stvari.

Patentni zahtjevi:

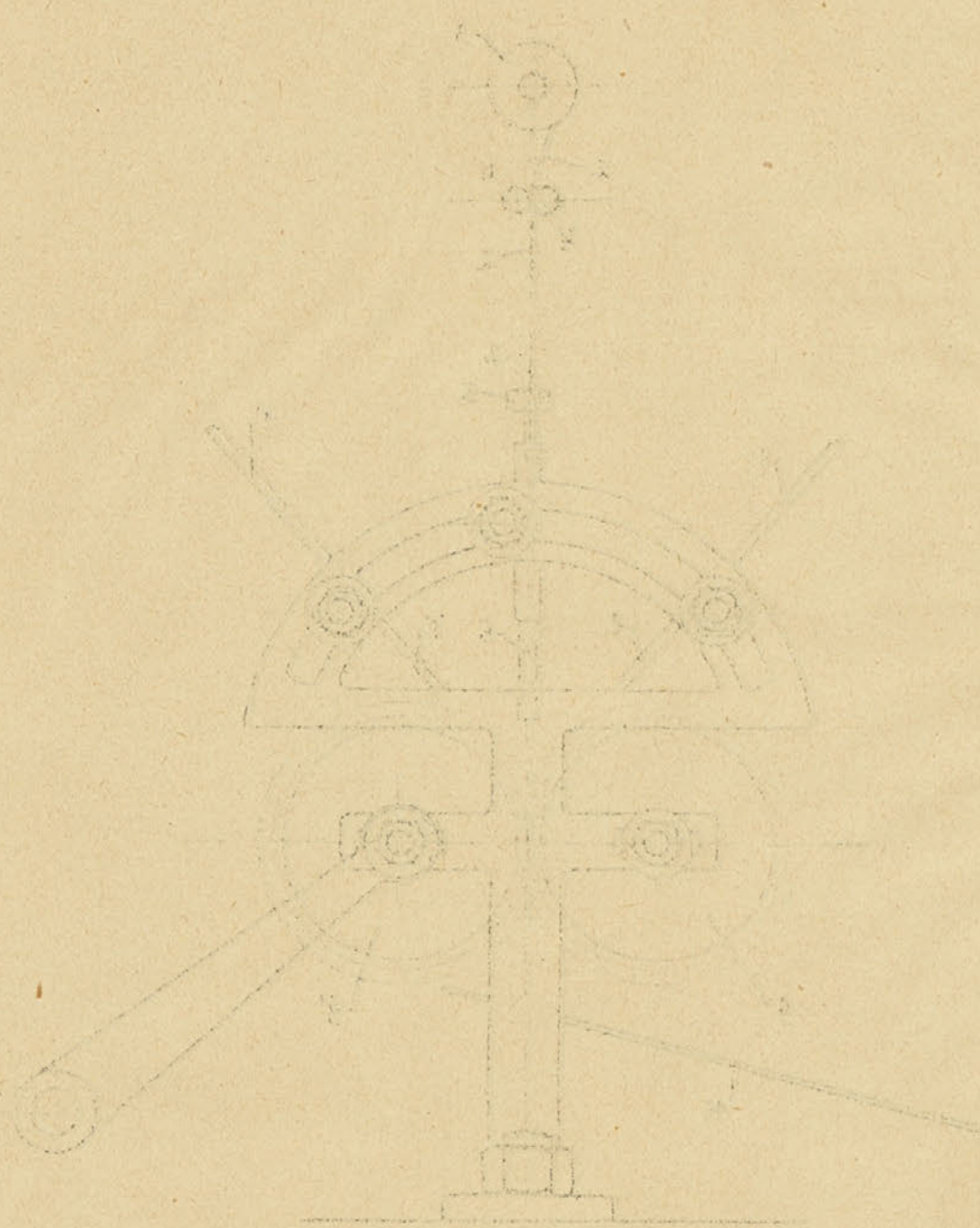
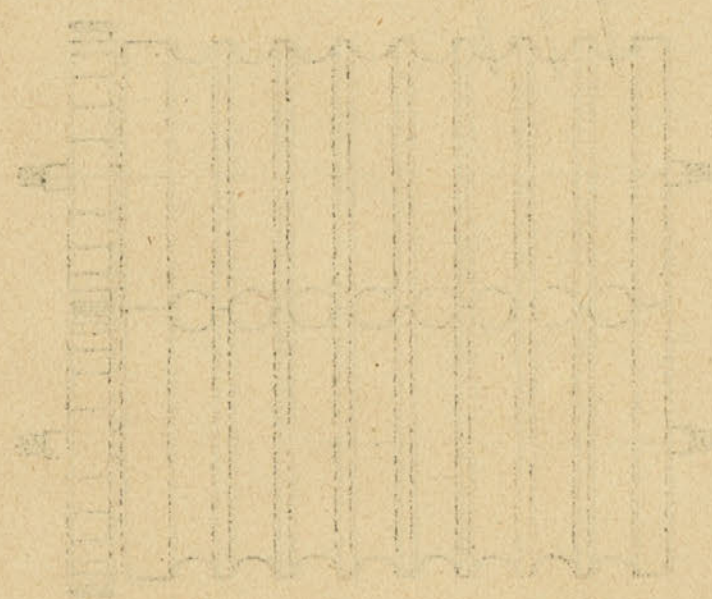
1.) Mašina za pravljenje bonbona označena tim, što bonbonska masa dolazeći sa dvije pločice u prostor između valjaka koji je formiraju u bonbone, prima u sebe niz konaca, drvenih štapića ili žica, dovodjenih preko češlja sa cjevčicama, tako da iz mašine izlaze serije bonbona nanižanih na koncima, drvenim štapićima ili žicama; nadalje tim, što se spuštanjem istoga češlja, a ne upotrebivši konce, štapiće ili žice, mogu u bonbonskoj masi izazvati šupljine, koje se kraj zgodne dubine češlja održe i kod formiranih bonbona, tako da mašina u tomu slučaju proizvodi šuplje bonbone;

2.) Mašina za pravljenje bonbona prema zahtjevu 1), označena tim, da se konci ili žice uvode u češalj sa strane, a ne preko hrbta češlja, tako da se bonbonska masa može u jednoj cjelini puštati u mašinu, dijeleći se na hrbtu češlja u dvoje i primajući dalje u sebe konce ili žice kao u mašini pod 1), stvarajući isto kao pod 1) nizove međusobno povezanih bonbona, spuštanjem pak češlja šuplje bonbone;

3.) Mašina za pravljenje bonbona označena tim, što valjci koji formiraju bonbonsku masu u bonbone, imaju neprekidne žlijebove, među kojima češalj s nizom cjevčica ili štapića propušta šupljinama providjenu bonbonsku masu, tako da iz mašine izlaze neprekidne šuplje cijevi sastojeće od bonbonske mase.

Handwritten text at the top left of the left page.

Handwritten text at the bottom right of the right page.